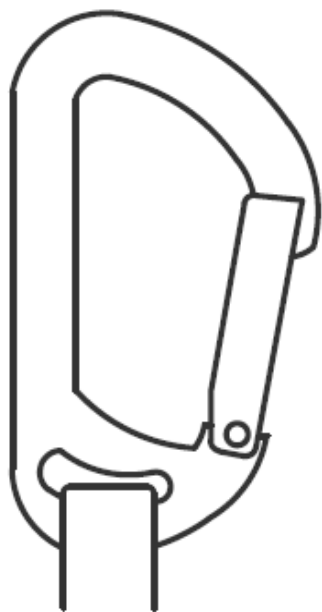

Nová podoba ČSN EN 12275

V listopadu vyšla norma ČSN EN 12275 (94 2013) Horolezecká výbroj – Karabina – Bezpečnostní požadavky a zkušební metody, která nahradila svou předchozí verzi ČSN EN 12275 z července 1999.

Obrázek 1 - Karabina typu T (dříve typu D)

Potěšující je, že pro uživatele žádné zásadní změny nepřináší. Změna, které si ale každý všimne, je, že zmizela karabina typu D (*directional*). Karabina, která má v důsledku konstrukčního provedení a kombinace s popruhovou smyčkou zajištěnou stálou a jedinou polohu, ve které může být zatěžována (směr zatížení je jasně definován). Byla nahrazena karabinou typu T (*termination connector*), tedy koncovou karabinou. Takovýto typ karabiny všichni znají z normy EN 362¹, proto postačí pouze připomenout, že se jedná o karabinu umístěnou na konec nějakého řetězce (v tomto případě textilního popruhu, v případě EN 362 do ní bývá zašito lano nebo polohovací spojovací prostředek), která je v důsledku konstrukčního provedení a kombinace s popruhovou smyčkou vždy zatěžována v jediném možném směru (prakticky se jedná o ten samý typ karabiny, jakým byl typ D). Podstatné je uvědomit si, že koncovou karabinou typu T není karabina určená výhradně pro připínání do kotevního bodu (tou je

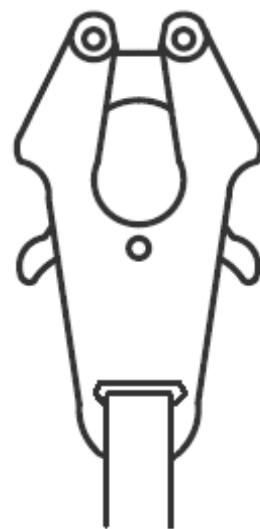
karabina typu A – *anchor connector*).

Zejména s výše uvedeným se pojí požadavek, že v případě, že se do karabiny upevňují textilní prvky, musí karabina vyhovovat požadavkům normy EN 565:2006².

Krokem vpřed je i rozšíření předmětu normy. Zatímco dříve norma upravovala pouze karabiny používané pro horolezectví a stěnové lezení, tak nyní k těmto dvěma uvedeným aktivitám přidává i výraz „podobné činnosti“. Pod tím se skrývají například speleoalpinismus, canyoning atp. Zároveň uvádí karabiny jako součást zabezpečovacího systému chránícího lezce před pádem z výšky.

Osobně však vítám zejména obrovské zlepšení užití terminologie (troufám si říci – použití správné terminologie). Zmínku si zaslouží zejména:

- Maticové karabiny (typ Q – *quicklink*, veřejnosti známé spíše pod označením *maillon*) jsou nově označeny jako

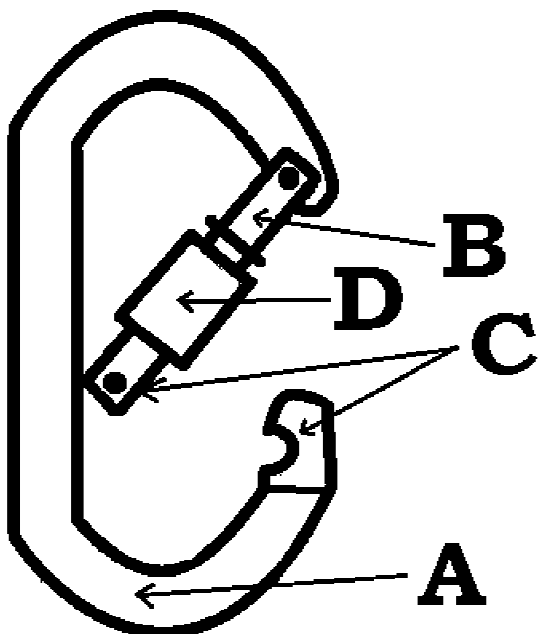

Obrázek 2 - Karabina typu A (přestože je na konci textilní popruhovité smyčky, nejedná se o karabinu typu T)

¹ EN 362 Osobní ochranné prostředky proti pádům z výšky - Spojky

² EN 565 Horolezecká výbroj – popruhy – Bezpečnostní požadavky a zkušební metody

„karabiny se šroubovací maticí“. Sice to není tak elegantní označení jako „karabiny maticové“³, avšak je to mnohem lepší, než „karabiny se šroubovacím zámkem“, jak byly v normě ČSN EN 12275 (i v ČSN EN 362) doposud označovány.

Obrázek 3 - Označení jednotlivých částí karabiny

A – tělo karabiny, B – západka, C – zámek,
D – pojistka

v karabině, přibyly požadavky na odolnost západky (čelní i boční odolnost) včetně postupů pro toto zkoušení.

Ačkoliv norma a její obsah není nijak zvláštní, osobně ji chápu jako pomyslnou první vlaštovku v používání správné terminologie, které mi poslední dobou v technických normách chybělo. Proto jsem nucen pochválit jak zpracovatele normy, tak Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví.

O. Belica, 13.12.2013

- Jednotlivé části karabiny jsou již označovány správnými označeními, tedy tělo karabiny, západka, zámek a pojistka. Západka je nyní označována jako „západka“ a ne jako „zámek“ jak tomu bylo dosud.

- U karabin typu H je uvedeno, že mají mít „pojistku západky“ namísto někdejšího „pojištění západky“.

- U otevřené karabiny se již hovoří o „rozvoru“, nikoliv pouze o „mezeře“.

A podobných drobných vítězství je v normě více. Úsměvné je, že karabiny jsou nadále rozděleny na jednotlivé typy, zatímco v anglickém originálu se pro rozdělení užívá *class*, tedy třída.

Změn bylo v normě provedeno více. Došlo k editačním změnám, přibyly obrázky (např. karabiny typu K, profil příčného řezu karabinou v příloze), byly vloženy požadavky na textilní prvky, které jsou uchyceny

³ ČSN 83 2605 Pracovní a osobní ochrana – karabiny maticové. Označení „karabiny maticové“ se běžně objevovalo v technických normách v dobách, kdy normy v ČR vytvářeli naši odborníci. Nyní, kdy přejímáme normy evropské, odborníky nahradili překladatelé, kteří mnohdy doslovně předkládají zahraniční výrazy, aniž by brali v potaz terminologii u nás již dříve použitou.